

Profiel voor de verwerving van particuliere archieven

Inleiding

Het Nationaal Archief is de archiefbewaarplaats van het Rijk voor de archieven van de centrale instellingen van de rijksoverheid. En de archieven van de bestuursinstellingen van de provincie Zuid-Holland. Overheidsarchieven vormen het hart van de collectie van het Nationaal Archief. In aanvulling op de rijkscollectie beheert het Nationaal Archief particulier archiefmateriaal van bedrijven, instellingen, families en individuele personen.

Archiefmateriaal komt in aanmerking voor verwerven wanneer het voldoet aan de volgende criteria:

1. Hoofdselectie criterium: Archieven hebben betrekking op 'politiek en bestuur'

Het Nationaal Archief verwerft particuliere archieven, zowel fysiek als digitaal, voor zover deze betrekking hebben op het terrein van nationale politiek en bestuur. En een wezenlijke aanvulling vormen op de archieven van de centrale overheid. De particuliere archieven moeten belangrijke informatie bevatten over de besluitvorming en het handelen van de overheid; informatie die niet of in onvoldoende mate gevonden kan worden in de archieven van de overheidsinstellingen zelf. Het gaat hierbij niet alleen om archieven met een directe link tot de overheid, zoals archieven van politieke partijen. Maar juist ook om archieven van personen of organisaties die het beleid van de overheid proberen te beïnvloeden of een tegengeluid laten horen. Hierbij houden we ook rekening met uniciteit en/of representativiteit van de archieven. Dit criterium geldt ook voor particuliere archieven over de provincie Zuid-Holland en andersoortige archieven als foto-, kaarten- en postwaardencollecties.

Aanvullingen op eerder verworven particuliere archieven die niet voldoen aan bovengenoemd criterium neemt het Nationaal Archief alleen bij uitzondering op.

Wanneer een aangeboden particulier archief van evident belang is, maar niet voldoet aan het genoemde criterium, verwijst het Nationaal Archief de aanbieder indien mogelijk door naar een andere, daarvoor in aanmerking komende archiefbeherende instelling.

2. Aanvullende selectiecriteria

Naast bovengenoemd criterium hanteert het Nationaal Archief aanvullende praktische richtlijnen om te beoordelen of archiefmateriaal in aanmerking komt voor verwerven. Het niet voldoen aan een of meerdere aanvullende selectiecriteria kan reden tot afwijzing zijn.

Toegankelijkheid

Archieven en collecties moeten voldoende toegankelijk zijn. Hierbij worden andere richtlijnen gehanteerd dan voor overheidsarchieven. Een plaatsingslijst is in principe voldoende. Dit geldt niet voor archieven waarvan kan worden verwacht dat er redenen zijn voor beperkingen op de openbaarheid. Deze archieven hebben (op delen) een specifiekere beschrijving nodig, om de juiste beperking te kunnen stellen.

Wanneer een aangeboden archief(materiaal) niet aan de richtlijnen voldoet, maakt het Nationaal Archief een afweging. Hierbij houden we rekening met de capaciteit en de kosten voor het op orde brengen van het archief. En met de bijdrage van de archiefvormer aan (de kosten voor) de bewerking.

Origineel en uniek

Alleen originele documenten komen voor verwerven in aanmerking. Tenzij alleen kopieën of afschriften beschikbaar zijn en/of het verwerven van authentieke stukken niet mogelijk is.

Doublures worden niet opgenomen, tenzij de materiële staat van archiefstukken in de collectie van het Nationaal Archief daar aanleiding toe geeft.

Informatiedragers

Het Nationaal Archief verwerft en beheert alleen tweedimensionale documenten (zoals papier, perkament of foto's) en digitale bestanden. Bij driedimensionale objecten als schilderijen, maquettes, parafernalia en museale voorwerpen verwijst het Nationaal Archief aanbieders zoveel mogelijk door naar andere erfgoedinstellingen. Tenzij een object een onlosmakelijk onderdeel vormt van een archiefstuk. Bij verzamelingen boeken en tijdschriften verwijzen we door naar de Koninklijke Bibliotheek of andere relevante bibliotheken. En bij audiovisueel materiaal naar Beeld en Geluid. Uitgangspunt is dat we alleen archieven verwerven die we ook zelf kunnen beheren en beschikbaar kunnen stellen aan het publiek.

Samenhang

Onvolledigheid en/of gebrek aan samenhang binnen een archief of collectie kunnen een reden zijn niet tot verwerven over te gaan.

Openbaarheid en hergebruik

Het Nationaal Archief is een openbare archiefbewaarplaats en streeft ernaar alle archieven ter beschikking te stellen aan het publiek. Vanwege bijvoorbeeld de bescherming van de privacy van nog levende personen of het staatsbelang kan het wenselijk zijn bepaalde archiefstukken (nog) niet of slechts beperkt openbaar te stellen. Het Nationaal Archief adviseert de aanbieder van het particuliere archief daarover. Een te beperkte openbaarheid kan reden zijn niet tot verwerven over te gaan. Fotocollecties waarvan de auteursrechten in het geheel niet worden overgedragen, worden niet verworven.

Herkomst

Archieven waarvan onduidelijk is of de aanbieder juridisch eigenaar is, verwerft het Nationaal Archief niet.

Schenking

Het Nationaal Archief verwerft archieven en collecties alleen in eigendom.

Betaling

Het Nationaal Archief betaalt niet voor het verwerven van archief.